

't Zal je maar gebeuren

Geknakt

Betonstorter Elzo Pruim raakte volledig arbeidsongeschikt door het zware en onveilige werk dat hij moest uitvoeren. Hij kreeg een schadevergoeding. “Een nieuwe rug is niet te koop.”

Regelmatig staat hij op van zijn stoel. Twee hernia's in zijn onderrug veroorzaken veel pijn. Elzo Pruim wijst op het versleten, bruine bankstel. “Het ziet er misschien niet uit, maar het is de enige bank waar ik goed op kan liggen. Die bank gaat er nooit uit.”

In onvervalst Drents doet Elzo Pruim (35) zijn verhaal. Af en toe schieten de tranen in zijn ogen. Als hij vertelt hoe moeilijk hij het vindt op zijn 35ste uitgerangeerd te zijn. Maar vooral als hij zich herinnert hoe hij jarenlang chagrijnig van de pijn uit zijn werk kwam. Geen tijd en aandacht voor zijn gezin kon opbrengen. “Ik was er gewoon niet.”

In 2000 ging Elzo Pruim aan het werk bij Westo Prefab Betonsystemen. Eerst als productiemedewerker, in 2003 als betonstorter. “Ik had het al snel naar mijn zin. En ik houd van hard werken.” Westo maakt vooraf gefabriceerde betonsystemen die op de bouwplaats in elkaar worden gezet. In de fabriek worden mallen voor onder andere vloeren en gevels gemaakt die vervolgens worden volgestort met vloeibaar beton. Zwaar werk. “Je staat gebukt als je in de mal aan het werk bent. Als betonstorter bedien je daarnaast de klep van de kubel, waar het betonmengsel uitkomt. Het kost veel kracht om die goed te richten; in een zware kubel zit zo'n 3 kuub, goed voor 6000 kilo. Daarbij balanceer je op de smalle richel van de mal, niet breder dan 5 centimeter.” En vervolgt Pruim: “De mallen worden gebouwd op een triltafel. Het afrillen van beton was nodig om de lucht uit het beton te krijgen. Zelfdichtend beton vonden ze te duur. Als je de kubel bediende, stond je continue bloot aan trillingen.”

Niet kleinzielig

In 2006 kreeg de betonstorter ernstige rugklachten. Pruim: “Ik ben niet kleinzielig. Maar deze pijn en de brandende pijn in mijn been herkende ik. Vroeger ben ik eens aan een hernia geopereerd. Jaren geen problemen gehad.” De neuroloog constateerde in 2007 twee forse hernia's. De klachten leken, nadat Pruim even rust kreeg, spontaan af te nemen. Veel hersteltijd kreeg hij echter niet. Westo was aangesloten bij Verzuimreductie, het verzuimbedrijf dat in 2012 in opspraak kwam, omdat callcentermedewerkers het werk van arboartsen deden en de privacy van werknemers met voeten traden. FNV Bondgenoten bracht deze praktijken aan het licht.

“Elke dag werd ik gebeld of ik weer kon beginnen”, zegt Pruim. “Je bent een nummer, ik werd er gek van.” Eenmaal weer aan het werk vroeg hij de bedrijfsleider tijdelijk ander werk te mogen doen. Het antwoord: ‘een mug heeft geen rug. Als je niet kan werken, is daar de deur’. Elzo Pruim is nog steeds kwaad en ontdaan over die reactie. “Ik had geen keuze. Er kwam een kleine aan. Mijn vriendin was haar baan kwijt en hier in Oost Drenthe liggen de banen niet voor het opscheppen.” Met “emmers pijnstillers” en door na het werk meteen naar bed te gaan, hield hij het vol.

Schadelijke trillingen

Totdat de urine spontaan in zijn broek liep. Een herniaoperatie volgde in 2008. Drie maanden later sommeerde Verzuimreductie hem zijn belastende werkzaamheden te hervatten. “Ik had die baan nodig. Voor mij tien anderen.” In 2010 constateerde de neuroloog behalve een aantal nieuwe hernia’s ook versleten ruggenwervels. Revalidatietherapie leek hem Elzo Pruim goed te doen. “De pijn werd minder. Maar mijn baas en Verzuimreductie vonden het niet leuk dat ik gedurende vier maanden dagelijks naar een revalidatiecentrum moest. Ze eisten dat ik mijn werk volledig zou hervatten.”

Elzo Pruim gaf niet op. Tijdens de ziekteperiode probeerde hij weer te re-integreren. In het laboratorium en kreeg hij tijdelijk aangepast werk. “Daar stond ik de hele dag en moest emmers specie van 27 kilo sjouwen. Met hulp van een collega heb ik het een tijdje gered.” Totdat de klachten weer verergerden na werkzaamheden op de heftruck. De druk van Verzuimreductie, dat eiste dat hij weer fulltime als betonstorter aan de slag ging, werd hem uiteindelijk te veel. “De pijn en stress waren niet meer vol te houden. Ik had de boom al uitgekozen waar ik tegenaan zou rijden. Ik heb me volledig ziek gemeld en ben naar het juridisch loket gegaan. Zo kwam ik bij Bureau Beroepsziekten terecht.”

Zorgplicht geschonden

“Het is duidelijk dat de werkgever zijn zorgplicht heeft geschonden en aansprakelijk is, zegt letselschaderegelaar Rinus van der Brug van Bureau Beroepsziekten FNV. “De blootstelling aan trillingen, die volgen de Arbeidsinspectie dertig keer de norm overschreed, heeft de rugklachten van Elzo Pruim veroorzaakt. Hij is duurzaam arbeidsongeschikt geraakt door te moeten werken op een manier die verboden is. Hij is niet alleen fysiek, maar ook emotioneel geknakt.”

Elzo Pruim probeert te leven met zijn slechte rug. Hij wijst op de tuin, de vijver met vissen, zijn keyboards. “Ik kan bijna niks meer. Van een dagje uit met het gezin moet ik dagen bijkomen. Maar dat heb ik er voor over.”